

Belastingplan 2015: nog steeds géén opstap naar vereenvoudiging

Ondanks ambitieuze voortekenen rond het rapport van de Commissie Van Dijkhuizen over de hervorming van het belastingstelsel, lijkt het de strategie van het kabinet te zijn om noodzakelijke besluiten uit te stellen. Ook van een eerste aanzet tot vereenvoudiging ziet SRA weinig terug. Voor 2015 geen lastenverzwaring of bezuinigingen, maar ook geen noodzakelijke uitgewerkte visie op een groeipad of het versterken van het verdienvermogen van de economie.

SRA constateert dat het Belastingplan 2015 slechts een beperkt aantal maatregelen kent die bovendien voor een deel aanpassingen in bestaande regelgeving opleveren. Er is geen sprake van belangrijke concrete en fundamentele keuzes voor de inrichting van een nieuw belastingstelsel, ondanks de al geruime tijd beschikbare gedegen studierapporten. De volgens SRA noodzakelijk inzet op een drastische verlaging van de kosten van arbeid zien wij, los van de verhoging van de afbouwgrens voor de arbeidskorting, onvoldoende terug.

Werken zal veel lonender moeten worden. Daarbij mag uiteraard de lastenverlichting op arbeid niet worden gefinancierd met een lastenverzwaring op kapitaal. Het is voor de economische ontwikkeling van Nederland van het grootste belang dat arbeid en kapitaal zo laag mogelijk worden belast. De beoogde verschuiving van de lasten van directe naar indirecte belastingen en vooral naar een verhoging van de btw, hebben ook de steun van SRA: een verschuiving van de lastendruk op economisch productieve activiteiten naar de lastendruk op consumptie leidt ook tot een duurzamer en toekomstbestendiger economie.

Streven naar integrale eenvoud

Ondanks dat het kabinet zegt te willen toewerken naar een eenvoudiger belastingsysteem, laat het Belastingplan 2015 (op onderdelen) het tegendeel zien. De invoering van het netto-ouderdomspensioen is een voorbeeld van een complexe regeling waar naar ons oordeel nauwelijks gebruik van zal worden gemaakt. Een ander complicerend aspect is de gewoonte om in het Belastingplan voor een reeks van opvolgende jaren wijzigingen voor te stellen.

De cumulatie van verschillende wijzigingen die in een reeks van jaren zijn aangenomen per bepaalde datum, maakt de inzichtelijkheid in aanstaande wijzigingen moeilijk zonet onmogelijk. Bovendien is daardoor onduidelijk welk precieze (koopkracht)effect zich zal voordoen. Men neigt slechts te kijken naar de in het voorliggende wetsvoorstel opgenomen wijzigingen, terwijl ook wijzigingen in werking treden die hun wettelijke grondslag hebben in reeds in voorgaande jaren aangenomen wetsvoorstellen.

SRA bepleit om die reden dat op een transparante wijze alle in 2015 en later in werking tredende wijzigingen worden gepubliceerd en dat het cumulatieve effect van al die wijzigingen tezamen in aanmerking wordt genomen bij de beoordeling van het voorliggende wetsvoorstel. Het is van groot belang een dergelijk overzicht continue beschikbaar te stellen aan het publiek alsmede dit mee te nemen in de beoordeling van de voorliggende wijzigingsvoorstellen.

De diverse maatregelen in ogenschouw nemend, is SRA blij met de voorgestelde aanpassingen in de werkkostenregeling (WKR). Enkele beperkte wijzigingen zouden de regeling nog eenvoudiger maken. De uitzonderingspositie voor vooral de DGA bij de toepassing van het noodzakelijkheids criterium moet volgens SRA worden afgeschaft; binnen de WKR moet de regeling voor bestuurders en toezichthouders enerzijds gelijk zijn aan die voor reguliere werknemers. Om misbruik te voorkomen, dient de Belastingdienst wel de mogelijkheid te hebben tot toetsing van vergoedingen, maar ook die toetsing moet voor alle werknemers gelijk zijn. Het gaat naar ons oordeel te ver om de bewijslast eenzijdig bij de inhoudingsplichtige te leggen.

De voorgestelde aanpassing in de fictiefloonregeling steunen wij niet; SRA is ronduit tegenstander. De voorgestelde regeling is zeker niet eenvoudiger, zeker niet minder fraudegevoelig en leidt bovendien in een groot aantal gevallen tot hogere lasten voor het mkb. Wij raden dit voorstel ten stelligste af. SRA betreurt daarnaast vooral dat nog geen concrete voorstellen worden gedaan voor het bestaande probleem van de DGA-pensioenregelingen. Daar moet spoedig een oplossing voor worden gevonden. SRA herhaalt haar eerdere pleidooi tot het fiscaal onbelast afstempelen van bestaande pensioenrechten en –plichten tot de huidige fiscale waarde. Ook bepleit SRA een eenvoudiger regeling.

Samengevat roept SRA op tot een aantal beperkte aanpassingen in de WKR en tot het afwijzen van het voorstel tot aanpassing van de fictiefloonregeling.

Werkkostenregeling

SRA is ingenomen met de voorgenomen plannen voor wijziging van de werkkostenregeling per 1 januari 2015. Tijdens de gesprekken op het ministerie bleek reeds dat er geen draagvlak zou zijn voor een bredere invulling van het noodzakelijkheids criterium. SRA blijft echter van mening dat nog steeds sprake is van enkele tekortkomingen die eenvoudig opgelost kunnen worden.

Via de bredere invoering van het noodzakelijkheids criterium kan het werkplekcriterium ingevuld worden zodat problemen bij o.a. parkeerplaatsen en werkplekken thuis oplosbaar zijn. Het blijft merkwaardig dat de fiscale behandeling van een parkeerplaatsen rondom het werk anders is voor die op eigen terrein en die in bijvoorbeeld een parkeergarage. Ook in een tijd van het nieuwe werken is de afwijkende behandeling van de werkplek thuis niet op zijn plaats. Met een brede invoering van het noodzakelijkheids criterium kan bijvoorbeeld ook worden bereikt dat bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering belastingvrij kan worden verstrekt. Momenteel kan dat alleen vanuit de vrije ruimte en dat is onbegrijpelijk, temeer ook omdat een dergelijke verzekering in die gevallen waarin die wordt afgesloten absoluut noodzakelijk is om tot invulling van vacatures te kunnen komen. Door de claimcultuur is een dergelijke verzekering noodzakelijk en zou deze derhalve ook belastingvrij vergoed moeten kunnen worden.

In het kader van administratieve lastenverlichting alsmede vereenvoudiging vraagt de SRA zich ook af waarom in de situatie waarin de hoedanigheid van inhoudingsplichtige en werknemer in elkaar overlopen er in het nieuwe artikel 31a, tweede lid, onderdeel g, onder 2°, en achtste lid, van de Wet LB 1964 aanvullende bepalingen zijn opgenomen, die daarna worden afgezwakt door een bepaling dat men toch gebruik kan maken van de regeling als men aannemelijk maakt dat deze voorziening een voor de behoorlijke uitoefening van dienstbetrekking van deze werknemer gebruikelijke voorziening is.

Waarom het kabinet overigens niet gelijktijdig een voorstel doet met betrekking tot personeelsleningen is ons onduidelijk. Dit lijkt ons geen zodanig gecompliceerde regeling dat een voorstel daartoe pas in de Fiscale Verzamelwet 2016 kan worden opgenomen. Onze insteek is dat bij personeelsleningen een zakelijke rente moet worden berekend en dat een eventueel voordeel bestaande uit een lagere rente als loon in aanmerking moet worden genomen.

SRA heeft kennis genomen van de verwerking van een voor ondernemers belangrijk item als de BTW. In de administratie van een onderneming wordt veelal alles verwerkt exclusief BTW. Het voorstel onzerzijds was om de werkkostenregeling, voor de berekening van de overschrijding vrije ruimte, aan te laten sluiten bij de uitgaven exclusief BTW. Gekozen is echter voor een berekening inclusief BTW. Het voorstel om uit te gaan van een forfaitair BTW percentage van 15%, met tegenbewijs mogelijkheid, is niet overgenomen. Daarvoor in de plaats is gekozen voor een onderhandeling over een percentage met de belastinginspecteur. SRA blijft voorstander, uit oogpunt van eenvoud, van een forfaitair percentage met tegenbewijsmogelijkheid.

Gebruikelijkloonregeling

SRA heeft met verbazing kennisgenomen van de voorgestelde aanpassingen in de gebruikelijkloonregeling. De vele discussies en conflicten die met de huidige regeling al plaatsvinden, zullen als gevolg van de voorgestelde aanpassingen niet verminderen maar alleen maar verder toenemen. De administratieve lastendruk voor het bedrijfsleven maar vooral ook de druk op het ambtelijk apparaat zal verder oplopen.

De toch al bewerkelijke fictiefloonregeling wordt alleen maar ingewikkelder en bewerkelijker. Zo wordt voorgesteld de doelmatigheidsmarge te verlagen van 30% naar 25%. Thans mag het loon voor de DGA 30% lager liggen dan het gebruikelijke loon. Deze marge is uitermate wenselijk omdat het vaststellen van het gebruikelijke loon bij gebrek aan vergelijkbare functies zich lastig laat vaststellen. Met deze 30%-marge kunnen veel discussies worden vermeden. Als de doelmatigheidsmarge wordt verlaagd tot 25% zullen de discussies juist toenemen.

Het voorstel niet langer uit te gaan van de soortgelijke dienstbetrekking maar van de “meest vergelijkbare dienstbetrekking” draagt juist bij aan meer discussies. Wat is namelijk de meest vergelijkbare dienstbetrekking? Als geen soortgelijke dienstbetrekking bestaat, zullen veelal twee of meer vergelijkbare dienstbetrekkingen zich laten vaststellen, maar welke van die vergelijkbare is dan de “meest” vergelijkbare? Is dat dan de vergelijkbare functie met het laagste loon of juist de andere vergelijkbare functie met het hoogste loon? Is dat eigenlijk wel een functie die inhoudelijk en formeel enige gelijkenis vertoont met de functie waarvan het gebruikelijke loon moet worden vastgesteld? Die “meest” vergelijkbare dienstbetrekking zal materieel een totaal andere functie (kunnen) behelzen waardoor het daarvoor vastgestelde loon niet representatief is voor het loon dat op grond van de gebruikelijkloonregeling vastgesteld zou moeten worden. SRA ziet niet in waarom het begrip “meest vergelijkbare dienstbetrekking” minder voer voor discussies tussen de Belastingdienst en de DGA zal opleveren. We zien ook niet hoe door deze maatregel het verschil tussen DGA's en “gewone” werknemers kleiner zou worden.

De aanpassingen suggereren vereenvoudiging, maar daarvan is naar het oordeel van SRA in het geheel geen sprake. De regeling wordt juist vele malen complexer en bewerklijker. Dat weegt naar ons oordeel in het geheel niet op tegen de eenzijdige lastenverzwaring die specifiek voor de DGA wordt beoogd met dit voorstel.

SRA is om verschillende redenen tegen de verhoging van het over 2013 genoten loon met 75/70. Deze verhoging veronderstelt dat iedere DGA zijn loon in 2013 op slechts 30% van het gebruikelijke loon heeft gesteld en om die reden moet worden verhoogd. Dat is zeker niet het geval, bijvoorbeeld in de vele gevallen waarin de DGA vanwege de aftrek van hypotheekrente zijn loon op 100% van het gebruikelijke loon heeft vastgesteld. Voor die gevallen is de beoogde verhoging dan ook volstrekt overbodig.

Ook in alle andere gevallen waarin de afwijking van het gebruikelijke loon minder bedraagt dan 30% is de beoogde automatische verhoging per 2015 overbodig. Dat de DGA vervolgens de mogelijkheid heeft via tegenbewijs aannemelijk te maken dat de wettelijke verhoging tot een te hoog loon leidt, achten wij een veel te zware administratieve belasting. Met de eventuele verhoging van het gebruikelijk loon van € 43.000 thans tot € 44.000 kunnen wij instemmen, mits geen wijziging optreedt in de bewijslastverdeling.

Ook stelt het kabinet voor om het DGA-loon af te stemmen met het loon van alle werknemers van lichamen van waaruit de inhoudingsplichtige van de DGA met toepassing van de deelnemingsvrijstelling voordelen kan genieten. Dit zou betekenen dat bij een belang van 5% in een lichaam, het loon van de meestverdienende werknemer van deze vennootschap maatgevend kan zijn voor het DGA-loon. Een vennootschap met een belang van 5% kan nauwelijks invloed uitoefenen in de andere vennootschap. SRA begrijpt dan ook niet dat de DGA geconfronteerd wordt met het loon van werknemers uit een vennootschap waarin hij nauwelijks of geen zeggenschap heeft.

SRA acht de aanpassing in de fictiefloonregeling onnodig, onwenselijk en administratief veel te belastend.

Levensloopregeling

SRA begrijpt niet goed waarom de afkoopregeling van het levenslooptegoed zoals deze (eenmalig) in 2013 bestond voor het jaar 2015 weer voor één jaar van stal gehaald wordt. Het in 2015 laten herleven van de regeling tegen gunstigere voorwaarden, tast de betrouwbaarheid van de overheid aan en is slecht voor de stabiliteit van het belastingsysteem. Moeten of kunnen burgers nog wel vertrouwen op uitlatingen van de overheid dat een regeling slechts eenmalig is als deze zelfde regeling een jaar later, tegen gunstigere voorwaarden, weer van stal gehaald wordt? SRA is van mening dat dit de rechtszekerheid aantast.

Bovendien denkt SRA dat het beoogd doel (belastingopbrengsten) niet zal worden behaald en dat tegemoetkomende regelingen worden neergelegd, daar waar minder behoefte bestaat. Waarom heeft het kabinet bijvoorbeeld niet gekozen voor een tegemoetkomende regeling in de sfeer van het pensioen in eigen beheer, door een eenmalige afstempeling tot fiscale waarde van de pensioenverplichting toe te staan? Daarmee wordt een groot en prangend probleem in het mkb voor een groot deel opgelost en wordt de solvabiliteit van het mkb verbeterd.